

Lösningsförslag tenta 2011-04-26 (Med reservation för eventuella fel)

1. $X = 10\ 1000\ 0001$; $Y = 01\ 1100\ 0011$ (10 bitars ordlängd)

a) $R = X + Y$

109876543210	bitnummer
11100000110	carry
1010000001	X
+ 0111000011	Y
0001000100	= R

(1p)

b) $\underline{N} = r_9 = \underline{0}$
 $\underline{Z} = \underline{0}$ ($R \neq 0$)
 $\underline{V} = x_9 * y_9 * r_9' + x_9' * y_9' * r_9 = 1 * 0 * 0' + 1' * 0' * 0 = \underline{0}$
 $\underline{C} = c_{10} = 1 = \underline{1}$

(1p)

c) $\underline{R} = 00\ 0100\ 0100_2 = 044_{16} = 4 * 16 + 4 = \underline{68}$
 $\underline{X} = 10\ 1000\ 0001_2 = 281_{16} = 2 * 256 + 8 * 16 + 1 = 512 + 128 + 1 = \underline{641}$
 $\underline{Y} = 01\ 1100\ 0011_2 = 1C3_{16} = 1 * 256 + 12 * 16 + 3 = 256 + 192 + 3 = \underline{451}$
 Resultatet R är felaktigt ($C = 1$). Korrekt resultat om $C = 0$.

(1p)

d) ($r_9 = 0$, pos) $\underline{R} = \underline{68}$
 ($x_9 = 1$, neg) $X_{2k} = 2^{10} - 641 = 1024 - 641 = 383$ $\underline{X}$ motsvarar $\underline{-383}$
 ($y_9 = 0$, pos) $\underline{Y} = \underline{451}$
 Resultatet R är korrekt ($V = 0$). Korrekt resultat om $V = 0$.

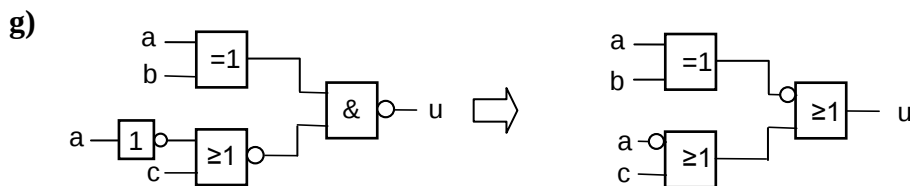
(1p)

e) $X + Y \geq 0$, för tal med tecken om $N \oplus V = 0$, dvs $\underline{f} = (\underline{N \oplus V})'$, efter additionen.

(3p)

f) Formatet är s/c/f, där s motsvarar tecknet (0 för +), c är karakteristikan ($c = \exp + 127$) och f är den normaliserade mantissan utan den inledande ettan. Det högsta c-värdet ($1111\ 1111_2 = 255$) är reserverat för att representera oändligheten. Det högsta användbara c-värdet är därför $1111\ 1110 = 254$. Bitmönstret för $N_{\max}$ blir därför: $0/111\ 1111\ 0/111\ 1111\ 11..11 = 7F7FFFFF_{16}$.

(2p)

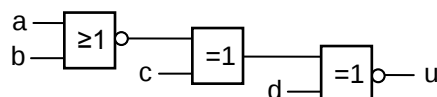
$$\underline{u} = (a \oplus b)' + a' + c = (a'b' + ab) + a'(b + b') + c = a'b' + ab + a'b + c = (ab')' + c = a' + b + c$$

(3p)

2.

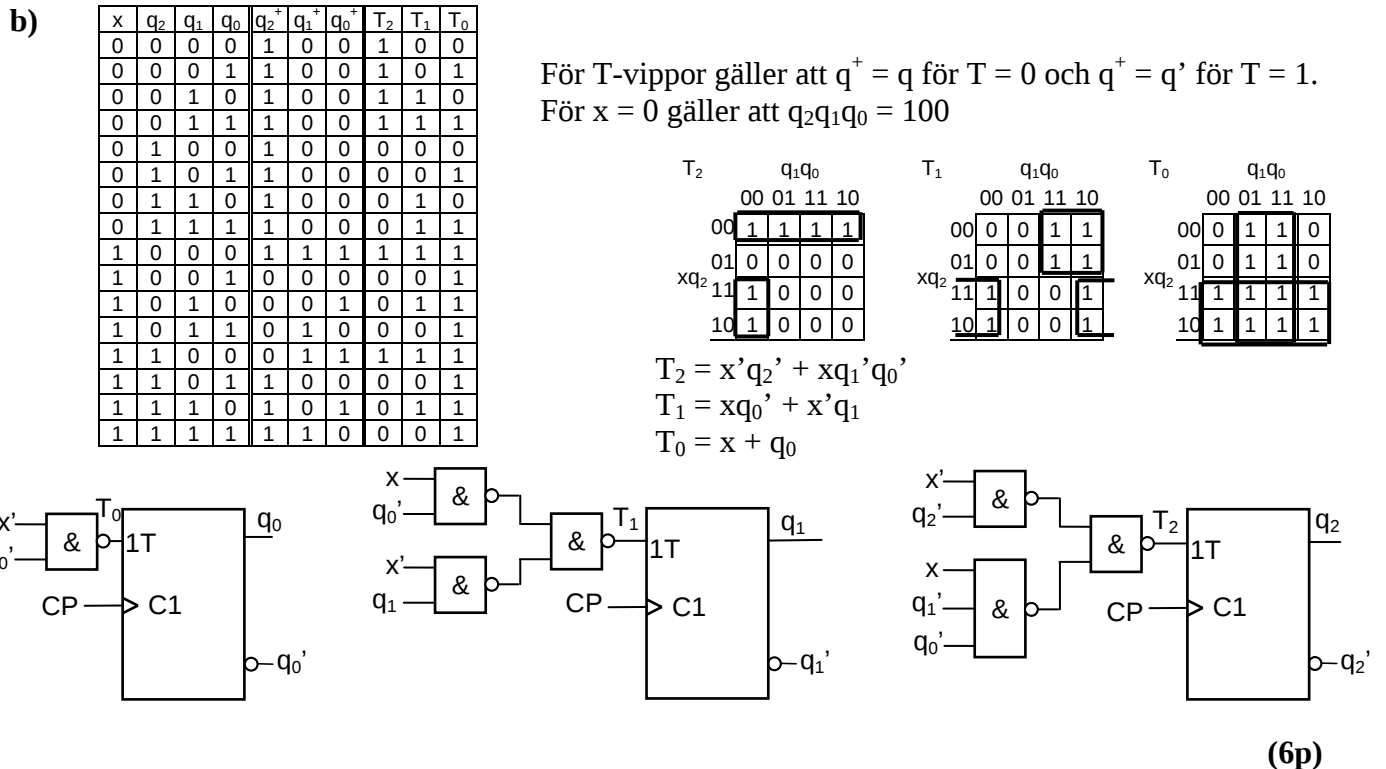
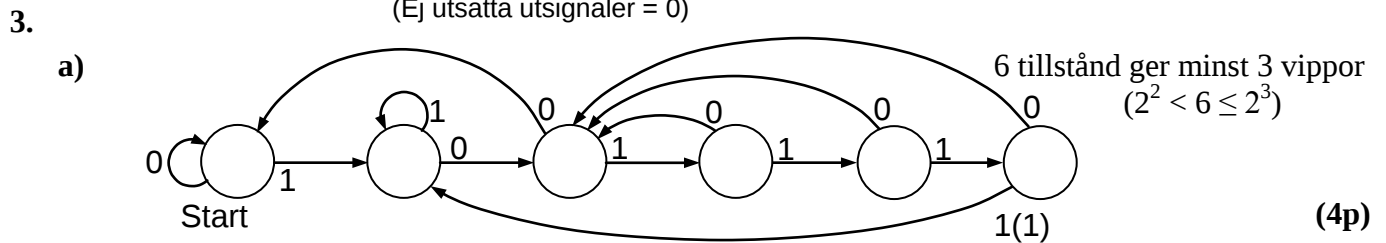
		cd			
		00	01	11	10
ab	00	0	1	0	1
	01	1	0	1	0
	11	1	0	1	0
	10	1	0	1	0

$$\begin{aligned} \underline{u} &= (a+b+c+d)(a+b+c'+d')(a'+c+d')(a'+c'+d)(b'+c+d')(b'+c'+d) = \\ &= [a+b+(c+d)(c'+d')][(a'+(c+d')(c'+d))(b'+(c+d')(c'+d))] = \\ &= [a+b+(c \oplus d)][(a'+(c \oplus d)')(b'+(c \oplus d)')] = \\ &= [a+b+(c \oplus d)][a'b' + (c \oplus d)'] = [(a+b) + (c \oplus d)][(a+b)' + (c \oplus d)'] = \\ &= (a+b) \oplus (c \oplus d) = [(a+b)' \oplus (c \oplus d)]' \end{aligned}$$

(Ring på utgången längst till höger i figuren ovan betyder att signalen inverteras efter XOR-grinden.)

(6p)

4. $6 \cdot A - 7 \cdot (B + 1) = 6(A - B - 1) - B - 1$

CP	RTN	Styrsignaler (=1)
1	$B \rightarrow T$	OE_B, LD_T
2	$A - T - 1 \rightarrow R$	OE_A, f_3, f_2, LD_R
3	$2R \rightarrow R, R \rightarrow T$	$OE_R, f_3, f_1, f_0, LD_R, LD_T$
4	$R + T \rightarrow R$	OE_R, f_3, f_1, LD_R
5	$2R \rightarrow R$	$OE_R, f_3, f_1, f_0, LD_R$
6	$B \rightarrow T$	OE_B, LD_T
7	$R - T - 1 \rightarrow R$	OE_R, f_3, f_2, LD_R
8	$R \rightarrow A$	OE_R, LD_A

5. a)

State	S-term	RTN-beskrivning	Styrsignaler (=1)
Q ₅	Q ₅ ·I _{xx}	PC → MA	OE _{PC} , LD _{MA}
Q ₆	Q ₆ ·I _{xx}	M → T	MR, LD _T
Q ₇	Q ₇ ·I _{xx}	X + T → R	OE _X , f ₃ , f ₁ , LD _R
Q ₈	Q ₈ ·I _{xx}	R → PC, Next Fetch	OE _R , LD _{PC} , NF

Instruktionen består av två ord. Andra ordet läses och placeras i T-registret. Innehållen i X- och T-registret adderas och summan placeras i R-registret. Resultatet placeras sedan i CC-registret. Detta är JMP n,X. (2p)

b)

State	S-term	RTN-beskrivning	Aktiva styrsignaler (=1)
Q ₅	Q ₅ ·I _{F9}	PC → MA, PC+1 → PC	OE _{PC} , LD _{MA} , IncPC
Q ₆	Q ₆ ·I _{F9}	M → MA	MR, LD _{MA}
Q ₇	Q ₇ ·I _{F9}	M → R	MR, f ₀ , LD _R
Q ₈	Q ₈ ·I _{F9}	X → MA	OE _X , LD _{MA}
Q ₉	Q ₉ ·I _{F9}	R → M	OE _R , MW
Q ₁₀	Q ₁₀ ·I _{F9}	X+1 → R	OE _X , f ₃ , g ₀ , LD _R
Q ₁₁	Q ₁₀ ·I _{F9}	R → X, Next Fetch	OE _R , LD _X , NF

(4p)

6.

a) Under processorns EXECUTE-fas utför den operationen som bestäms av OP-koden i instruktionsregistret IR. Om instruktionen består av flera ord så ökas PC-värdet med ett för varje ord efter OP-koden. EXECUTE-fasen avslutas med ett hopp till FETCH-fasen. (1p)

b) Det som skiljer instruktionerna åt är hoppvillkoret, som är $N = 1$ för BMI och $N \oplus V = 1$ för BLT. Det innebär i båda fallen att hopp utförs om den aritmetiska operation som sätter flaggorna ger ett korrekt negativt resultat för tal med tecken. Om overflow inträffar vid operationen blir resultatet felaktigt och N-flaggan får fel värde, varför BMI-instruktionen då fungerar fel medan BLT-instruktionen fungerar korrekt eftersom uttrycket $N \oplus V$ alltid ger korrekt tecken. (2p)

c) Funktionen hos signalen NF är att ladda tillståndsräknaren med värdet 3 som motsvarar första tillståndet i FETCH. Om sista tillståndet i EXECUTE inte aktiverar NF så fortsätter tillståndsräknaren räkna tills den varvar och börjar om med RESET följt av FETCH, dvs processorn startar om på det aktuella programmets startadress. (2p)

d) BGE avser tal med tecken. För 8-bitars tal gäller då att talintervallet är $[-128, 127]$.

$$50 = 80_{10}; \quad 80 - W \geq 0; \quad 80 \geq W; \quad -128 \leq W \leq 80 \text{ (tolkning)}$$

Eftersom negativa tal ersätts av 2-komplementet av motsvarande positiva tal så delar vi upp talintervallet i en positiv (inklusive 0) och en negativ del:

$$0 \leq W \leq 80$$

$$-128 \leq W \leq -1 \text{ (tolkning); } 256 - 128 \leq W \leq 256 - 1 \text{ (i verkligheten); } 128 \leq W \leq 255 \text{ (3p)}$$

e)

Adr	Data	~	Läge		
40	0F F6	4		LDAA #-10	
42	11 F0	4	LOOP1	LDX #-16	
44	76 04	6	LOOP2	LEAX 4,X	
46	50 00	5		CPX #0	
48	5E FA	5		BNE LOOP2	$44 - 4A = FA$
4A	41	4		INCA	
4B	5B F5	5		BMI LOOP1	$42 - 4D = F5$
4D	11 60	4	GOON	LDX #\$60	

(3p)

$$f) \underline{t} = [4 + (4 + (6 + 5 + 5) * 4 + 4 + 5) * 10 + 4] \mu s = [8 + (13 + 16 * 4) * 10] \mu s = [8 + 770] \mu s = 778 \mu s \text{ (3p)}$$

7. TCHK	PSHX		Spara register på stack
	CLRA		Nollställ negativräknare
	CLR	BITCNT	Nollställ räknare för bitvärden
TLOOP	LDAB	1,X+	Hämta data från tabell. Öka pekare
	TSTB		Tabellslut?
	BEQ	TEX	Ja, avsluta
	BPL	POSIT	Positivt tal
	INCA		Öka negativräknare
POSIT	ANDB	##01001000	Maska bort alla bitar utom nr 6 och 3
	CMPB	##01000000	Bit nr 6 = 1 och bit 3 = 0?
	BNE	TLOOP	Ej träff, testa nästa
	INC	BITCNT	Öka räknare för bitvärden
	BRA	TLOOP	Testa nästa
TEX	LDAB	BITCNT	Hämta räknarvärde
	PULX		Återställ register
	RTS		
BITCNT	RMB	1	Räknare för bitmönster

(7p)